

Terminis de cobrament de la pime catalana el 2019 a partir de la PMCM

Març de 2020

Resum executiu

- *Aquest INFORMES PIMEC està dedicat als terminis de pagament a Catalunya el 2019. Es tracta de les dades que es desprenen de l'enquesta que anualment fa per a tot Espanya la Plataforma Multisectorial contra la Morosidad (PMCM).*
- *L'enquesta s'ha realitzat entre les empreses associades a la PMCM, i en concret, les que han respost a Catalunya, que són la base del treball, han estat 375.*
- *El termini mitjà de pagament del sector privat a Catalunya el 2019 va ser de 68 dies, 10 dies menys que a la resta de l'Estat espanyol i 5 dies menys que al conjunt de l'Estat.*
- *Per dimensió d'empreses, paguen més tard les grans (un 40%) que no pas les pimes (5%). De fet, de les grans, només un 20% paga dins del termini legal (60 dies).*
- *Les vendes de les empreses catalanes al sector públic, d'acord amb l'enquesta, representen el 18,2% del total.*
- *El termini mitjà de pagament del sector públic el 2019 va ser de 69 dies, molt semblant al sector privat. La dada és també molt similar, encara que una mica inferior, a la del termini al qual cobren les empreses en les seves vendes al sector públic a la resta de l'Estat espanyol i també al conjunt de l'Estat.*
- *Els subcontractistes no cobren dintre del termini legal, així ho afirma el 84% dels participants en l'enquesta.*
- *La ràtio d'impagats (% d'impagaments/import de les vendes) s'ha situat a Catalunya, el 2019, en el 2,8%, un percentatge més baix que a la resta de l'Estat (3,4%).*
- *En cas d'incompliments en el termini de pagament, són molt poques les empreses catalanes que exigeixen compensacions reconegudes per la llei, com ara interessos de demora o bé indemnització pels costos de recobriment.*
- *L'enquesta també quantifica dos aspectes de legalitat dubtosa en la pràctica empresarial: d'una banda, que 2/3 dels clients exigeixen a les empreses terminis de pagament superiors als legals; i, de l'altra, que un 30% de les empreses fixen el que els proveïdors qualifiquen de "clàusules abusives".*

0 Introducció

La Plataforma Multisectorial contra la Morosidad (PMCM en endavant) ve efectuant de fa anys una enquesta entre els seus associats relativa als terminis de cobrament de les pimes. Les dades que recull són de pimes de tot l'Estat espanyol. La darrera d'aquestes enquestes, sobre els terminis el 2019, la van contestar 779 empreses, de les quals 375 estan ubicades a Catalunya.

D'acord amb la PMCM, en aquest INFORMES hem fet una explotació específica de les respostes donades per les pimes catalanes.

Les dades les presentem amb una estructura semblant a la dels informes que elabora la PMCM, amb dues diferències rellevants, que són:

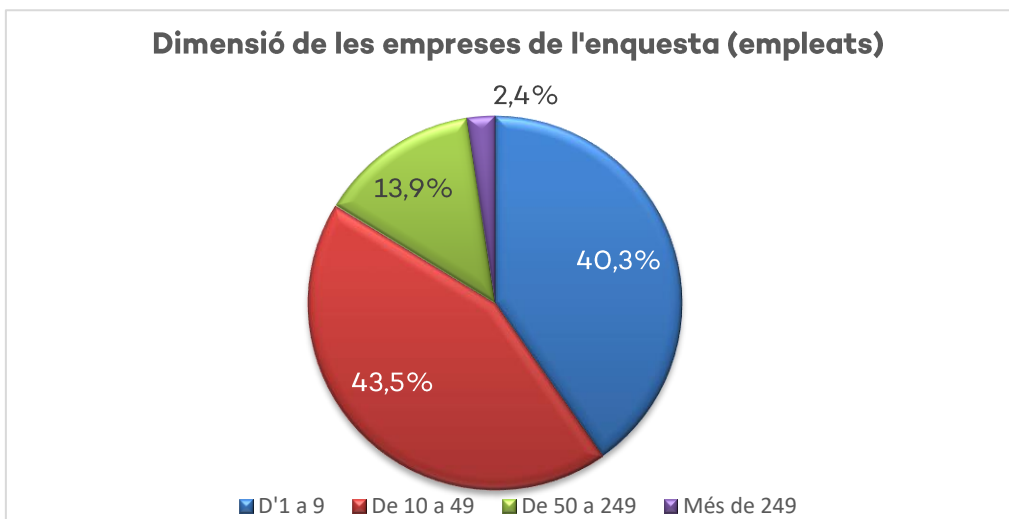
- 1) en aquest treball ens centrem només en les dades del 2019, sense cap referència a les d'anys anteriors perquè no es disposa d'aquesta informació per a Catalunya, i
- 2) per a les variables més rellevants presentem les dades catalanes comparades amb les de la resta de l'Estat i el conjunt de l'Estat.

De l'enquesta que efectua la PMCM¹ hem explotat els resultats corresponents a Catalunya sobre les preguntes següents:

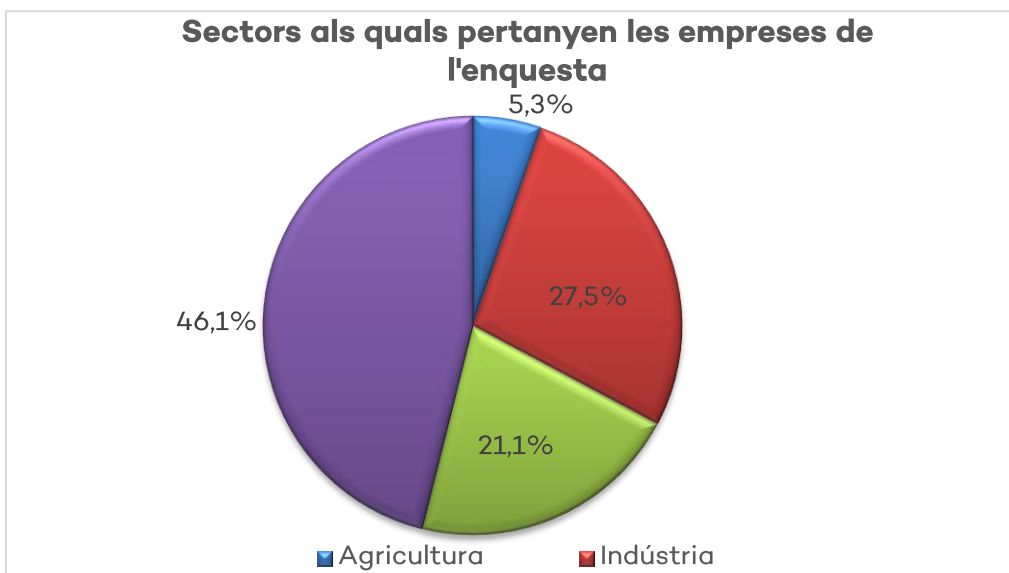
- Sobre clients del sector privat:
 - Variació dels terminis de pagament respecte a 2018
 - Terminis mitjans de pagament (en dies)
 - Tipus d'empreses privades que triguen més a pagar
- Sobre clients del sector públic
 - Importància del sector públic com a client
 - Variació dels terminis de pagament respecte a 2018
 - Terminis de pagament
 - Cobrament per part dels subcontractistes
 - Canvis en la facilitat de contractació
- Ràtio d'impagats
- Coneixement de la legislació sobre morositat
- Reaccions en cas d'incompliment en els terminis de pagament
- Exigència de condicions de legalitat dubtosa
- Necessitat d'un règim sancionador

¹ Es pot consultar la del 2019 i les d'anys anteriors a www.pmcm.es

Prèviament a analitzar tots aquests punts, identifiquem el perfil bàsic de les empreses que van contestar l'enquesta. Es tracta de 375 empreses, majoritàriament micro i petites empreses, que conjuntament representen el 83,8% del total.



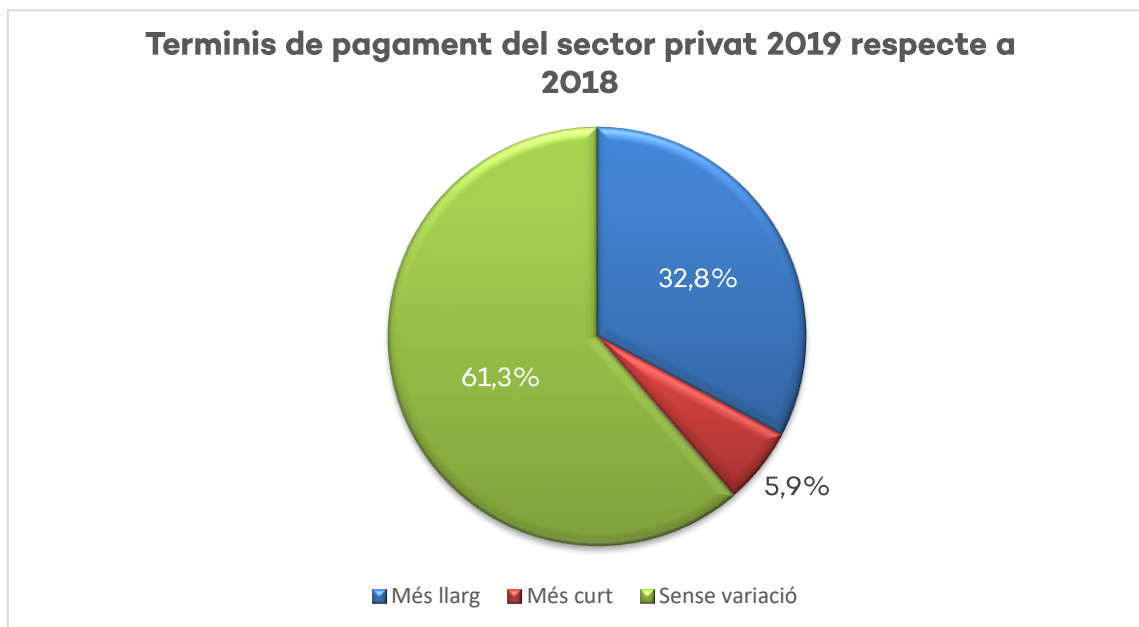
Per sectors, entre les 375 empreses que han contestat l'enquesta hi predominen els serveis, però hi ha una important presència relativa d'empreses del sector industrial i de la construcció.



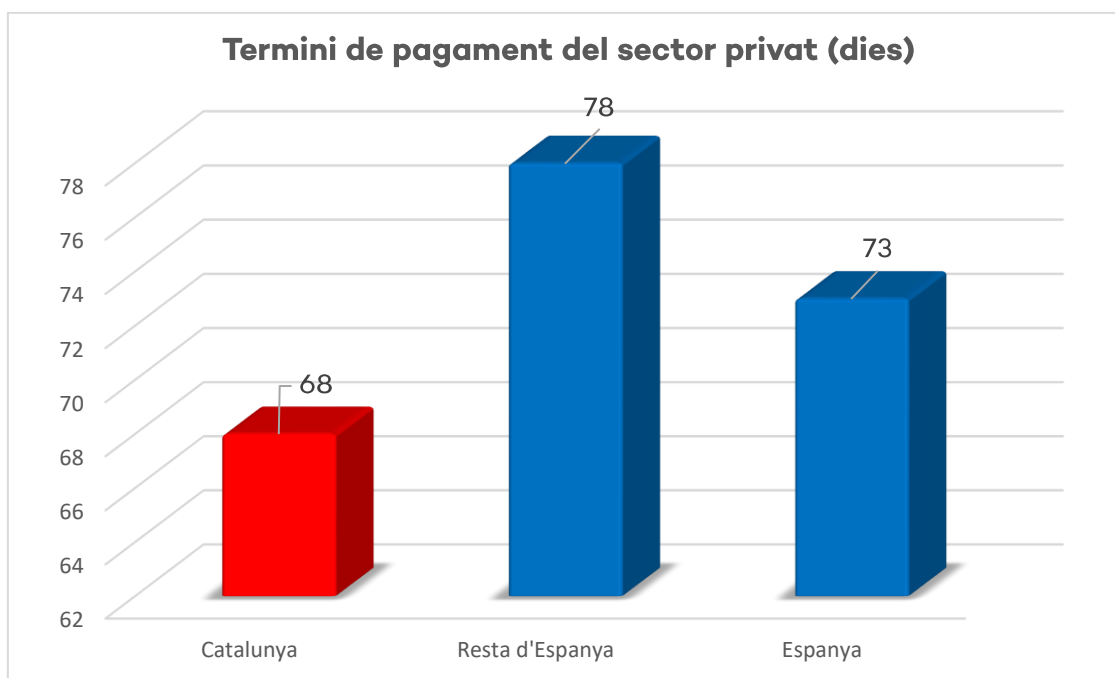
Les vendes de les empreses que han participat a l'enquesta el 2019 van créixer de mitjana a Catalunya un 7,2% respecte al 2018, un percentatge superior al de les empreses de la resta de l'Estat, que fou del 5,9%, i també al del conjunt de l'Estat (6,5%).

1 Terminis de pagament en el sector privat

Els terminis de pagament el 2019 respecte als que van enregistrar els enquestats el 2018 van ser majoritàriament semblants (61%). No obstant això, una tercera part dels enquestats afirmen que han estat més llargs.



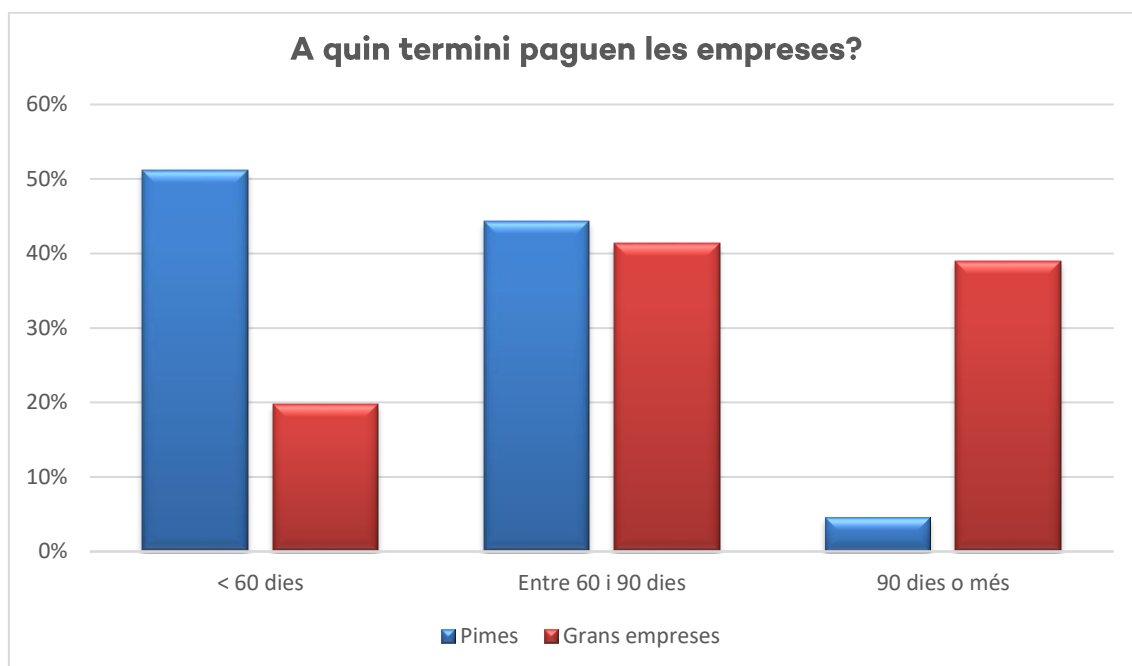
De manera més concreta, el termini de pagament dels clients el 2019 a Catalunya va ser, d'acord amb l'enquesta, de 68 dies, termini 10 dies més baix que el que es va enregistrar a la resta de l'Estat i 5 menys que al conjunt de l'Estat.



L'enquesta planteja quin és el comportament de pagament de les empreses en funció de la seva dimensió. Més específicament es demana si les pimes i les grans empreses paguen a 60 dies (termini legal), a 60-90 dies (per sobre del termini legal) o a més de 90 dies (molt per sobre del termini legal).

Els resultats són força inequívocs:

- Les pimes paguen en més d'un 50% dintre del termini legal, mentre que només un 20% de les grans empreses ho fan.
- Els pagaments un mica per sobre del termini legal (entre 60 i 90 dies) representen valors molt semblants entre pimes i grans empreses (en ambdós casos una mica més del 40%).
- En els pagaments molt per sobre del termini legal (90 dies o més) és on hi ha més diferències en funció de la dimensió: prop d'un 40% de les grans paguen en aquest termini, mentre que el percentatge de pimes amb aquesta pràctica de pagament és inferior al 5%.



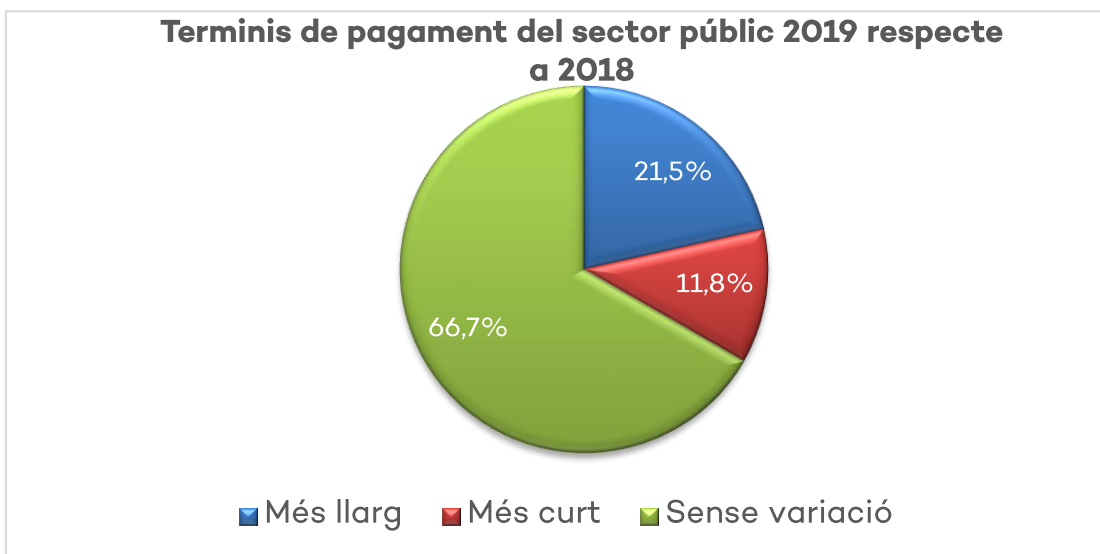
2 Terminis de pagament del sector públic

L'enquesta de la PMCM inclou una pregunta prèvia als terminis de pagament del sector públic, que és si els enquestats hi venen o no (al sector públic) i, en cas afirmatiu, quin percentatge representa de les seves vendes.

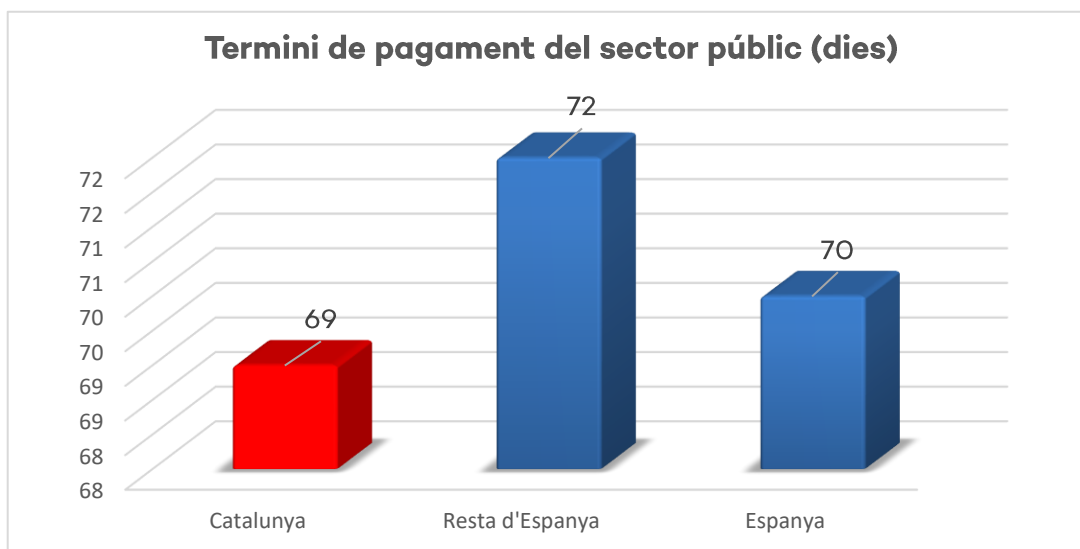
Els resultats obtinguts en aquest punt ens indiquen que el 43% de les empreses catalanes enquestades venen, en major o menor grau, al sector públic. Ara bé, el percentatge de les vendes que representa aquest client per a les empreses és

del 18,2%. Es tracta d'un percentatge que es troba en línia amb la importància del sector públic sobre el conjunt de l'economia. Resulta rellevant que el percentatge en qüestió és bastant més alt que el corresponent a les empreses de la resta de l'Estat (11,5%) i també al conjunt de l'Estat espanyol (14,6%).

Els terminis de pagament el 2019 respecte als que es van enregistrar el 2018 no van variar per a un 66,7% dels enquestats catalans que van vendre al sector públic. De la resta, 1/3 va millorar els terminis de pagament i 2/3 els van empitjorar.



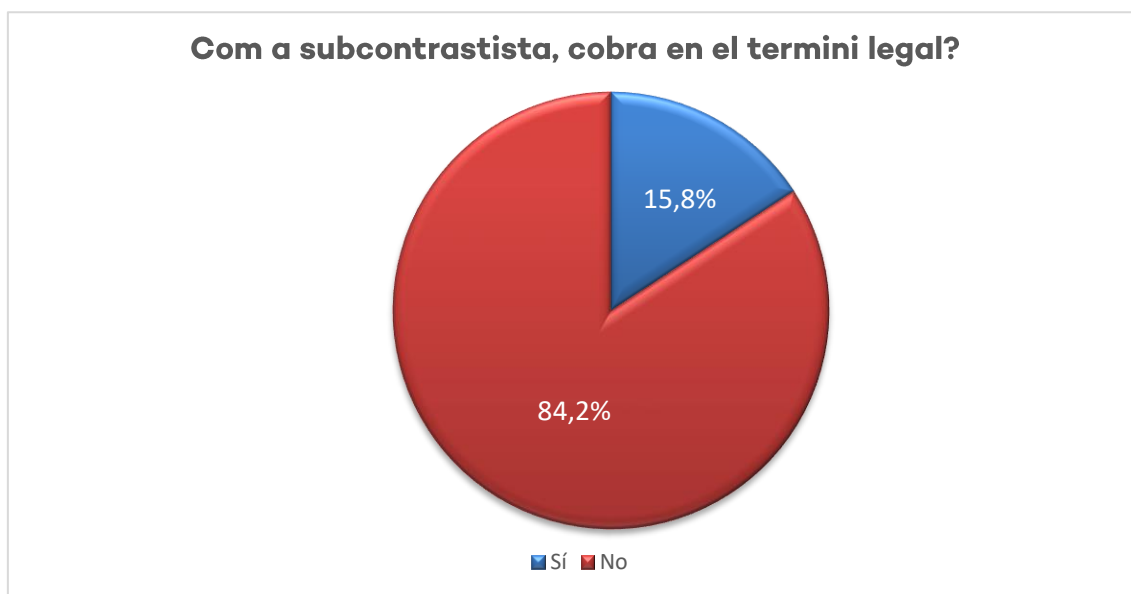
El termini de pagament del sector públic a les empreses catalanes que venen a aquest tipus de client és de 69 dies, molt per sobre del que és el legal (30 dies). La comparativa amb les dades obtingudes fora de Catalunya posa en relleu unes diferències relativament petites.



La mateixa enquesta planteja una pregunta per a aquelles empreses que treballen per al sector públic però no pas de manera directa sinó com a subcontractistes d'un adjudicatari principal. Concretament es pregunta si com a subcontractista cobra a 30 dies del contractista, tal com estableix la llei que hauria de ser.

Les respostes permeten quantificar les empreses catalanes enquestades que fan treballs de subcontractació. Concretament n'hi ha 120 de les 375 que han contestat l'enquesta, és a dir, un 32%. Una xifra tan elevada ens indica que una bona part de les empreses que treballen per al sector públic (un 43%, com hem indicat més amunt), ho fan a través d'un contractista principal.

Pel que fa a si els subcontractistes que han contestat l'enquesta cobren dintre del termini legal de 30 dies, la resposta és força conclouent: només un 13% ho fa, enfront d'un 87% que cobren a un termini superior al legal.



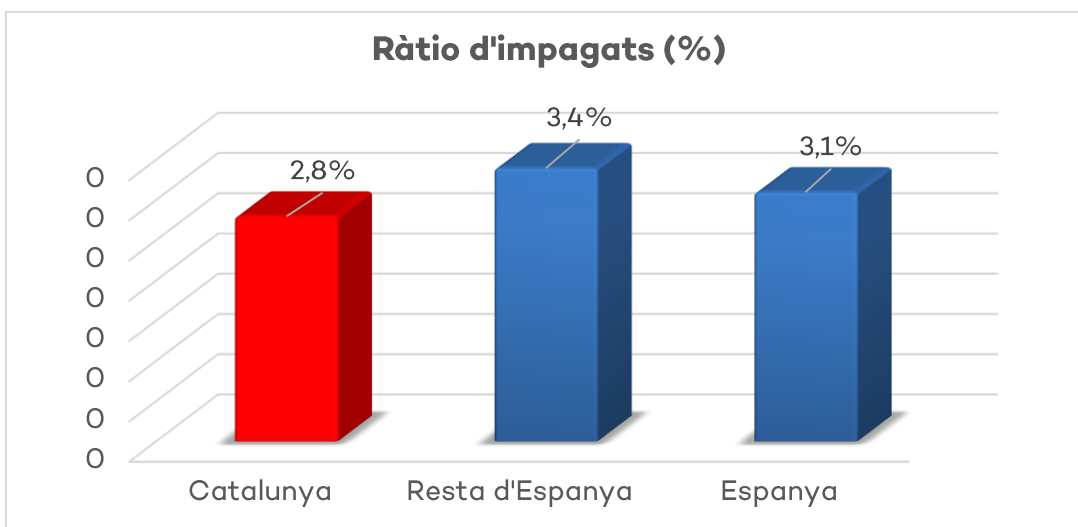
Com a informació addicional vinculada a la contractació pública, l'enquesta de la PMCM demana si les empreses han notat millores en la facilitat de contractació des de l'aprovació de la nova llei de contractació pública. En aquest sentit, de les empreses catalanes enquestades, només un 22% considera que el canvi legal ha facilitat més la contractació, la resta (un 78%), no.

3 Impagats

La PMCM mesura la ràtio d'impagats en un any com la relació:

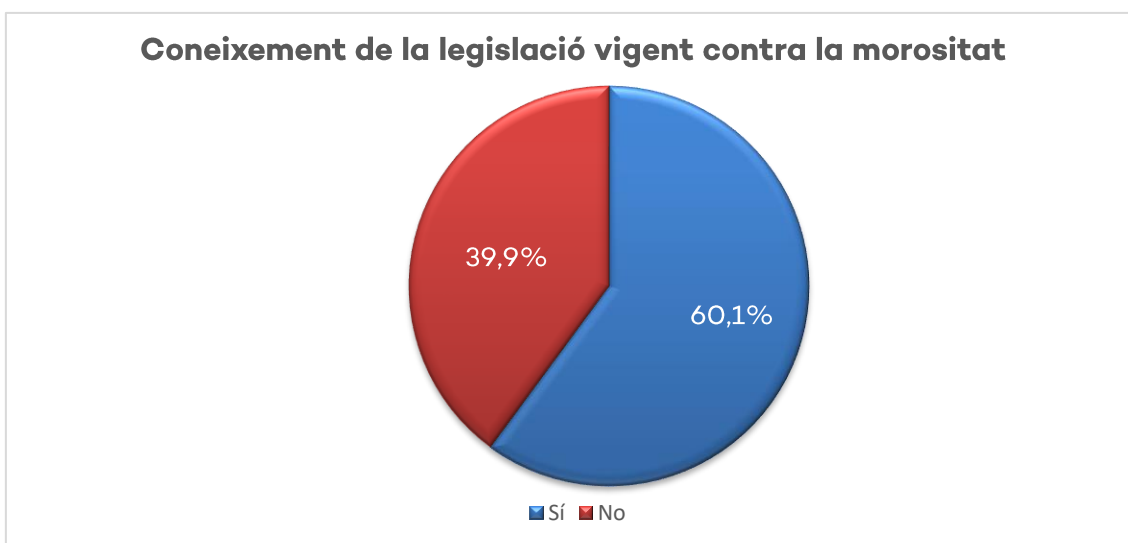
$$(Import\ de\ les\ factures\ impagades / Import\ de\ les\ vendes) \times 100$$

Aquesta ràtio a Catalunya el 2019 presenta un valor de 2,8%, una mica inferior al mateix registre referit a la resta i al conjunt de l'Estat.



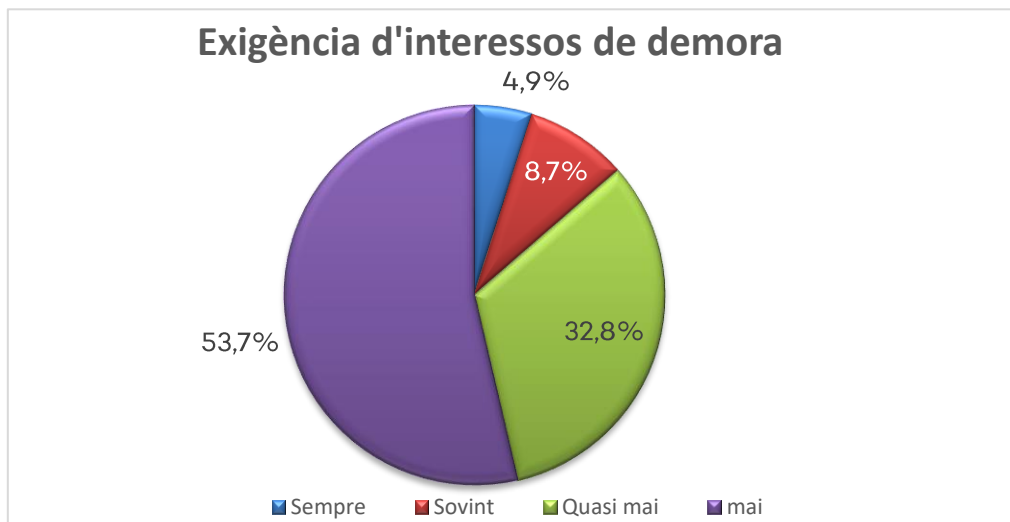
4 Coneixement de la legislació contra la morositat

Una de les preguntes que inclou la PMCM en la seva enquesta és si les empreses coneixen la legislació vigent de lluita contra la morositat. El resultat és que, en el cas de Catalunya, de les empreses enquestades, un 39,9% afirma que no la coneix, una proporció idèntica al resultat que s'obté per al conjunt de l'Estat.

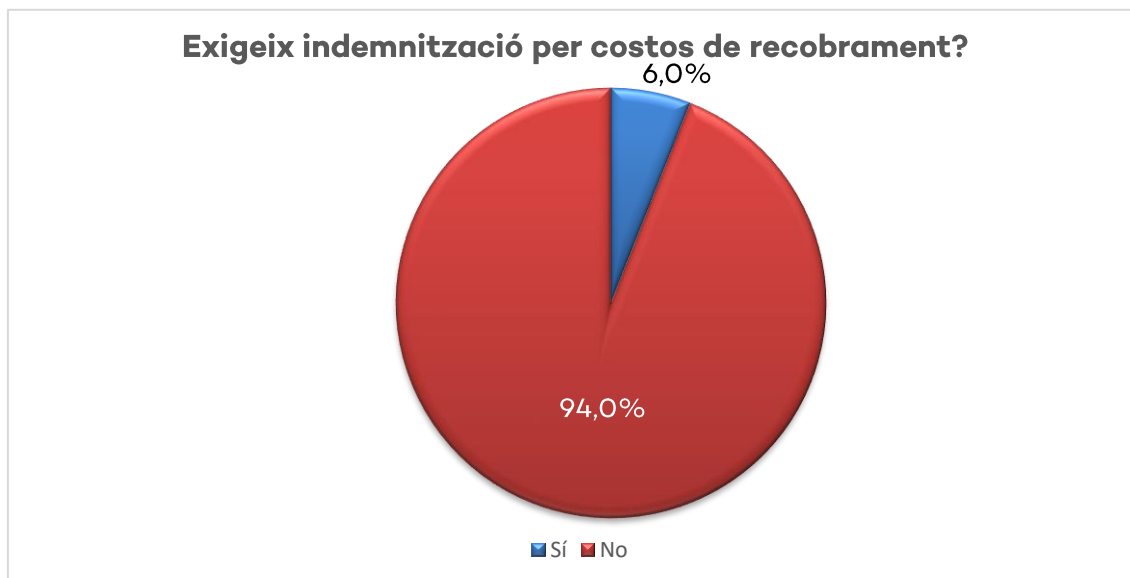


5 En cas d'incompliments de terminis de pagament...

Dues preguntes de l'enquesta de la PMCM fan referència a compensacions previstes per la llei quan s'incomplixen els terminis de pagament. La primera fa referència a l'exigència d'interessos de demora. El resultat és que l'enorme majoria d'empreses no n'exigeixen (o mai o quasi mai), de manera molt semblant amb el que passa a la resta de l'Estat.



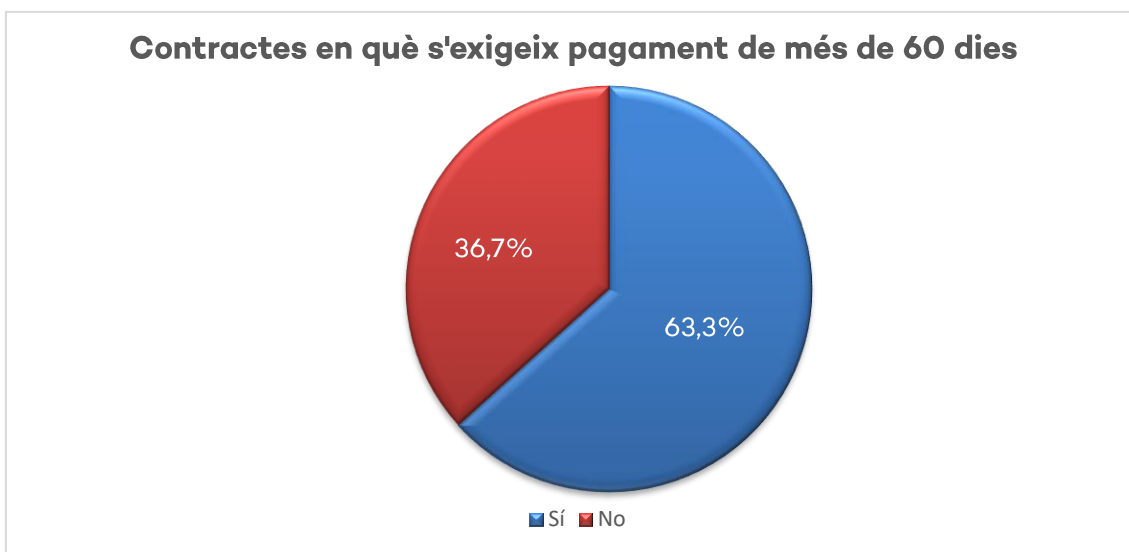
La segona pregunta relativa al tractament d'incompliments és si les empreses exigeixen indemnització legal pels costos de recobrament en cas de retard o d'impagament. El resultat està en línia amb l'anterior, és a dir, la immensa majoria d'empreses catalanes no exerceixen aquest dret reconegut per llei.



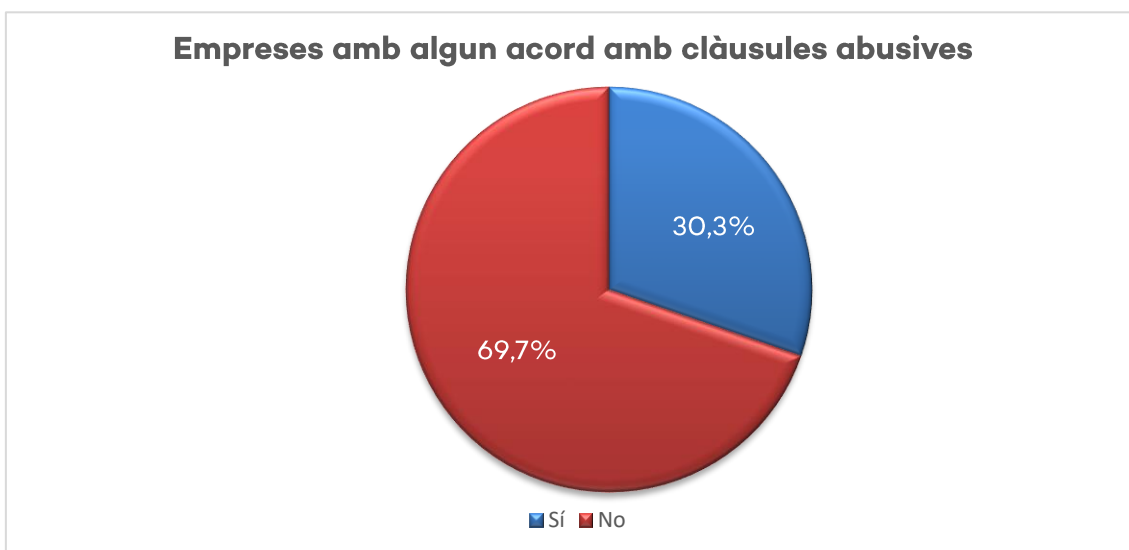
6 Exigència de condicions de dubtosa legalitat

Altres dues preguntes de l'enquesta de la PMCM fan referència a dos aspectes contractuals entre empreses que són, com a mínim, de dubtosa legalitat.

El primer és l'exigència de terminis de pagament superiors als 60 dies. El resultat és que prop de 2/3 dels enquestats afirmen que tenen clients que els fan aquesta exigència. Es tracta d'una proporció semblant a la que es dona a la resta de l'Estat.



El segon aspecte que es considera és si les empreses tenen establerts contractes o acords que inclouen clàusules abusives. Un 30% de les empreses catalanes enquestades afirma que sí, que operen amb clients que els apliquen clàusules abusives.



7 Necessitat d'un règim sancionador

Finalment, una darrera qüestió que es planteja en l'enquesta és si les empreses estan a favor de la implantació d'un règim sancionador com a via per a solucionar el problema de la morositat. El resultat és un acord majoritari entre els enquestats en el sentit que sí, que efectivament és necessari.

